Ч. 6 Субота 10 (22) січня 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Промова п. Барвіньского

на засїданю кр. сойму дня 19 сїчня 1897 при мотивованю внесеня на заснованє ткацко-килимарского варстату взірцевого в Залізцях.

Високий Сойме!

Справа порушена моїм внесенєм не перший раз стоїть на дневнім порядку в сїй В. Палатї. Ще перед трема роками вніс я петицию міста Залозець до В. Сойму з просьбою о заведенє взірцевого варстату килимарского і попирав се на засїданю 24 сїчня 1895 р. Петиция дістала ся відтак до промислової комісиї, котра поручила сю справу розслїдити краєвому видїлови — а звідси пішла справа до краєвої комісиї промислової, з відки до нинї ще не вернула. Розходить ся, о скільки мої інформациї сягають, о розслїдженє, чи в Залізцях і околици є потрібні услівя до розвою ткацкого а особливо килимарского промислу домашного. Я не можу в тім напрямі повеличати ся заводовим знанєм, але займаючи ся етноґрафією, а знаючи Залізцї і цїлу околицю близшу і дальшу наочно, маю се переконанє, що Залізцї є важним осередком промислу килимарского, що місцевости сусїдні, як Маркопіль, Мільно, Пеняки і богато иньших продукують такі вироби, котрі продають навіть у Львові. Є се та частина північно-східної Галичини, де сей промисел з давен давна вдомашнив ся. Якийсь час сей промисл був майже завмер і доперва краєва виставa в р. 1877 а особливо змаганя Є. Е. ґр. Володимира Дідушицкого і братів Федоровичів розбудили сей промисл до нового житя. Краєва комісия промислова заопікувала ся ткацким промислом в краю, а також для килимарства дещо зробила. Однак в тім останнім напрямі приватні змаганя Федоровичів осягнули значнїйші добутки. Вистава етноґрафічна в Терноноли 1887 р. а ще більше краєва вистава у Львові 1894 р. показали, що можна би на тім поли богато осягнути, але тут треба конечно краєвої і державної помочи.

Край наш майже виключно рільничий, а рільники і наслїдком роздробленя ґрунтів, частїйшої непогоди, елементарних шкід, як і загального пересиленя рільничого страшно підупали, так що не можуть вижити з своєї рілї і удержати ся при своїй батьківщинї. Важною помочию для рільників було би розбудженє домашного промислу. В пізній осени, зимою і ранною весною, коли в рільнім господарстві нема роботи, може собі рільник домашним промислом помагати до прожитку, щоби не потребував так голодувати, як то нераз буває. Не перечу, що краєва комісия промислова, краєвий видїл і В. Сойм богато в тім напрямі зробили — маємо вже заводові і промислові школи в краю, котрі приспособляють молодїж в ріжних галузях домашного промислу і в деяких околицях витворили вже нові жерела доходу і зарібку для людности. Колиб ще переведено лїпшу орґанізацию продажи і відбиту тих виробів домашного промислу, то можна би сподївати ся ще успішнїйшого єго розвою.

Але може нї одна галузь домашного промислу не малаб такого попиту навіть в далеких краях і державах, як килимарскі вироби. Я знаю, що і до нашого краю приходять замовленя на ті вироби аж з Анґлії, а приклад Боснії може нас в тім напрямі з подібними виробами богато поучити. Наше галицке килимарство має такі невичерпані і ріжнородні мотиви (досить н. пр. порівнати подільскі килими з покутскими), має такі гарні і богаті взори, що при улекшенїй і видосконаленій технїцї взірцевими варстатами могли-б ми вдоволити найбільш вибагливому смакови любителїв таких виробів.

Хто задав би собі труду переглянути хочби взори рускої орнаментики у виданях тутешного промислового музея, зладжених знаменитим знавцем Людвиком Вербицким, або атляс з взорами рідної нам української орнаментики, виданий київским археольоґічним з'їздом, а також українські взори Косачевої і т. и., що викликали незвичайно похвальні відзиви навіть у вітчинї мод Франциї, той може упевнити ся, що маємо невичерпану скарбону ориґінальних народних мотивів і взорів, котрі зовсїм не уступають перским і иньшим всхідним взорам того рода. Се може стати жерелом значного доходу для нашої людности рільничої, котра попри ріжнє господарство в свобідних хвилях займає ся такими виробами. Треба лише тим щиро заопікувати ся, допомочи до розвою сеї галузи домашного промислу, улїпшити єго технїку, зорґанїзувати відбит тих виробів і обезпечити сей промисл від фіскалїзму наших податкових інспекторів, котрі мимо виразних розпоряджень і приписів накладають свою важку руку на домашний промисл і тим або єго убивають або бодай здержують єго розвій.

6)

Остров з закопаними скарбами.

(З анґлійского — Р. Л. Стівензона.)

(Дальше).

Глава шеста.

Папери капітана.

Ми перебули цїлу дорогу без перерви, аж станули перед дверми др. Ляйвезі. Передна часть дому була зовсїм темна.

Пан Данс казав менї злїзти з коня і запукати, що я і зробив. За хвилю отворила служниця двері.

— Чи єсть доктор Ляйвезі дома? — спитав я.

— Нї, нема — відповіла она — вернув зполудня домів, але під вечер пішов до замку до сквайра на вечеру.

— То ходїм до замку! — сказав пан Данс.

А що то було вже недалеко, то я не сїдав за Деґґером на коня, лиш вхопившись за стремено, біг попри коня аж до замкової брами, де пан Данс злїз з коня, і єго там зараз разом зі мною пустили до середини.

Слуга повів нас сїньми, виложеними матами, на котрих кінци була велика бібліотека, повна шаф з книжками, на котрих стояли погрудя учених мужів. Там сидїли сквайр і др. Ляйвезі, кождий з люлькою в руцї коло печи, в котрій горів огонь так, що аж любо.

Я до тої пори не видїв сквайра нїколи зблизька. Був то чоловік високого росту, більше як на сяжень високий, відповідно до того збудований, а лице у него було грубе, опалене і дуже поморщене, але щире. Брови мав дуже чорні і заєдно рушав ними, з чого можна було вносити хоч і не злий, але не непостійний і примхуватий характер.

— Просимо близше, — пане Данс, — відозвав ся він дуже поважно і дружно.

— Добрий вечер, Данс — відозвав ся і доктор, кивнувши головою, — добрий вечер, друже Джіме. З чим добрим приходите сюди?

Старший надзиратель випростував ся як сьвічка та розповів свою історию як би ту лєкцию, що єї виучив ся. Дїйсно було цїкаво видїти, як оба ті панове аж нахилили ся, споглядали один на другого та слухали з такою цїкавостию, що аж забули на свої люльки. Коли почули, як моя мати вертала назад до господи, др. Ляйвезі аж плеснув в долонї з радости, а сквайр крикнув „славно“ і при тім розбив свою люльку об комин. Ще на довгий час перед тим, заким оповіданє скінчило ся, встав був пан Прелявні (так, бачите, називав ся сквайр) із свого місця і довгими кроками ходив по комнатї, підчас коли доктор сидїв, і як би на то, щоби лїпше чув, здоймив свою упудровану перуку та виглядав якось дивно з своїм чорним обстриженим волосєм.

Наконець скінчив пан Данс свою історию.

— Пане Данс — відозвав ся до него сквайр — у Вас благородне серце. А що Ви того чорного, підлого злочинця потратували, то в моїх очах так само похвально, як роздушити блощицю. З нашого приятеля Гакінса знаменитий молодець, як виджу. Чуєш, Гакінс, може би ти задзвонив? Пан Данс мусить напити ся склянку пива.

— Та й Джім також — сказав доктор — отже ти маєш то, за чим они так дуже шукали, правда?

— Ось тут, пане доктор — сказав я і подав єму пачку, зашиту в полотно, напущене оливою.

Доктор подивив ся на ню, так, мовби єго пальцї свербіли, щоби єї отворити. Але не зробив того, лиш сховав до кишенї.

— Сквайре — сказав він — коли Данс випє своє пиво, мусить знов іти до служби, а я би рад, щоби Джім Гакінс заночував нинї у мене, отже коли позволите, то я би поставив предложенє, щоби єму дати яку студену перекуску.

— Як хочете, Ляйвезі — відповів сквайр. — Але Гакінс заслужив собі щось лїпшого на вечеру, як студену перекуску.

Незадовго потім поставили на стіл перед мене повен полумисок студеного мясива і оно менї дуже смакувало, бо я дїйстно був тай голоден як вовк, підчас коли пан Данс приняв ще кілька дальших комплїментів, а відтак попращав ся.

— Що-ж сквайре? — сказав доктор.

— Що-ж Ляйвезі? — спитав майже рівночасно сквайр.

— Лиш поволи — відповів на то др. Ляйвезі і засьміяв ся. Ви, бачу, чули про того Флїнта?

— Ще би про него не чув! — сказав на то сквайр. — Та-ж то був найлютїйший букапір, який коли небудь плавав по мори. Чор-

Початки до розвою килимкарства в нашім краю вже зроблені, але потреба конечно, щоби і на північно-східну сторону краю звернув краєвий Видїл і краєва комісия промислова бачне око, В. Сойм певно не відкаже щедрої помочи материяльної, щоби і тут щось зробити. Місто Залізцї заслугує на те, щоби ним заопікувати ся і подати єму спосіб до подвигненя з упадку, в якім находять ся всі наші малі міста. Колись процвитав там боднарский промисел, але наслїдком винищеня лїсів підунав, отже треба звернути заробковане людности в иньшім напрямі. Місто само хоч як незаможне, готове з своєї сторони принести певні жертви, щоби взірцевий варстат ткацко-килимкарский там заложено. Моїм внесенєм бажаю спонукати і В. краєвий Видїл і краєву комісию промислову до приспішеня сеї акциї, а я певний що і брідска рада повітова як найприхильнїйше попре ті змаганя. Прошу під взглядом формальним о відіслане мого внесеня до промислової комісиї і поручаю се єї прихильности.

Вісти політичні.

На вчерашнім засїданю ческого сойму відбувала ся дискусия над внесенем ґр. Букоа в справі язиковій. Остаточно ухвалив сойм се внесене в поіменнім голосованю 139 голосами против 62. Рівночасно ухвалено 133 голосами против 62 також і додаткове внесене кн. Лобковича, після котрого всї инші внесеня в справі язиковій отже й внесене Шлезінґера мають бути передані комісиї для внесеня ґр. Букоа, котра, як звістно, жадає подїлу Чехії на три области під взглядом язиковим. — На засїданю не обійшло ся без бурливих сцен зі сторони нїмецкої і ческої, але Нїмцї поки що постановили не виступати з сойму.

Староческа Politik доносить, що Рада державна буде скликана з початком марта. Перед тим видасть правительство розпорядженя язикові в дусї заяви намістника ґр. Куденгове, котрі стануть ся основою законодавчого залагодженя справи язикової в Чехії.

З Льондону доносять, що цїла фльота анґлїйска на хіньских водах стане незадовго при устю ріки Янсекіянґ, щоби підперти жаданя Анґлії, а два кораблї воєнні будуть пильнувати російску ескадру воєнну в Порті Артура. Межи Росиєю а Анґлією має бути велике напружене.

Новинки.

Львів дня 21-го сїчня 1898.

— **Є. В. Цїсар** удїлив громадї Арламів, в добромильскім повітї, 50 зр. запомоги на внутрішне устроєне новозбудованої церкви.

— **Іменованя.** П. Мінїстер віроісповіданя і просьвіти іменував суплента Андрія Клїсецкого в Перемишли дійстним учителем при ґімназиї в Золочеві, професора школи реальної в Тернополи Фр. Фоґля, учителем при тамошнїй ґімназиї і директора женьскої школи видїлової в Тернополи Володисл. Соткого, дійстним учителем школи реальної в Тернополи.

— **П. Віцепрезидент краєвої Дирекциї скарбу** др. Вит. Коритовский виїхав в урядових справах до Відня.

— **Фасиї податку рентового і особисто-доходового на рік 1898-ий** мають після розпорядку ц. к. краєвої Дирекциї скарбу предложити ся до 31-го п. ст. сїчня 1898 р. Що-до оплачуваня і предкладаня фасий податку рентового і особисто-доходового подаємо що найважнїйші постанови: I. Що-до оплати податку рентового — то особи фізичні і правні, котрих дохід лучний (зі всїх жерел) не виносить річно понад 600 зр., обовязані предложити фасию лиш тогди, коли власть податкова завізве їх індивідуально (окремо); коли-ж той лучний дохід виносить більше як 600 зр., то треба внести фасию без огляду на то, чи власть податкова візвала до того, чи нї. II. Що-до оплати податку особисто-доходового (від осіб фізичних, котрих дохід, підлягаючий тому податкови, перевисшає 600 зр. річно) — то особи, котрих дохід не є висший над 1000 зр., обовязані предложити фасию лиш тогди, єли візве їх до того індивідуально власть податкова або предсїдатель оцїнкової комісиї; натомість особи, котрих дохід виносить понад 1000 зр., мають предложити згадану фасию без огляду, чи їх до того завізвано, чи нї. (Хто не внесе фасию до 31-го сїчня 1898, той не буде мати права вибираня і вибиральности до комісиї оцїнкової в роцї 1898). Фасию в цїли виміру податку рентового і особисто доходового можна предкладати або письменно на приписаних друках, або устно до протоколу у властивої власти податкової. Потрібні друки видають ся безплатно. До відбираня фасий покликана є власть податкова I-ої інстанциї, в котрої окрузї постійно мешкає особа обовязана до оплачуваня згаданого податку.

— **Пригоди на провінциї.** В ночи з 12-го на 13-го с. м. стрітив жандарм вертаючий зі служби, на дорозї між Вербівкою і Турильчем, в борщівскім повітї, замерзлого селянина Мирона Ткача з Турильча. Ткач давав ще знаки житя і жандарм побіг до села по людий, однако ратунок показав ся вже спізненим; замерзлого не можна було привернути до житя. — В Устріках долїшних, лїського повіта, відобрав собі жите дня 11-го с. м. вистрілом з револьвера Віктор Чадек, аґент краківского товариства обезпечень і директор місцевої каси хорих. Причиною самоубийства були лихі маєткові відносини та непорядки в аґенциї товариства. — В Гутиску брідскім повісив ся в ночи з 11-го на 12-го с. м. на подї власної шопи селянин Яков Ґонсьорек. Причина самоубийства незвістна. — В Здини, горлицкого повіта, повісив ся в стодолї 22-лїтний Гарасим Каницак, наймит у Вольфа Верґгаймера. — В Перемишли застрілив ся 14-го с. м. о годинї 12 в ночи при ул. Дворского підофіцир Йосиф Волощук. Причиною самоубийства був розстрій ума в наслїдок неправильного житя і фінансового лихого положеня.

— **Затьмінє сонця,** цїлковите в середній Африцї, Індиях і Хінї, буде в Европі лише часткове, а видне буде завтра, т. є. в суботу дня 22 с. м. Зачне ся оно зараз зі всходом сонця, так, що ледве підійде понад овид, вже буде пята часть єго притемнена. Єго буде видко у Львові о годинї 9 мін. 8.

— **Загоріє.** В Перемишли ротмістр трену Айнайґель заснав перед трема днями в комнатї, в котрій служачий напалив в печи вуглем і за скоро засунув засувку. Загар, що добував ся з печи, позбавив ротмістра житя. Єго виравдї дочутили, так, що прийшов до притомности, але кілька годин пізнїйше умер.

— **Помер** в Перемишли Петро Пацлавский, бувший радний міста, дня 15-го с. м., в 87-ім роцї житя.

Переписка зі всїми і для всїх.

Б-вна Евгенія: Іспити з жіночих робіт відбувають ся в лютім, в часї іспитів кваліфікацийних і видїлових, котрих речинець ще не

побородий був дитиною проти него. Ішпанцї так страшенно єго боялися ся, що я, поправдї сказавши, нераз тїшив ся, що він був Анґлїйцем. Я таки на власні очи видів єго топовє [1]) вітрило коло Трінїдаду, а той боягуз, на котрого корабли я був, завернув зараз назад до Порт оф Спен [2]).

— Та й я чув про него, а іменно таки тут в Анґлії — сказав доктор. — Але головна річ ось в чім: Чи має він гроші?

— Гроші! — відозвав ся сквайр. — Чи чув хто коли таке питанє? А за чим же вибирали ся тоті злодюги, як не за грішми? Хиба-ж їх що більше обходило, як не гроші? Хиба-ж они наставляли би були свої голови за щось иншого як не за гроші?

— Зараз довідаємо ся — відповів доктор.— Але Ви зараз так роздразнюєте ся та говорите так богато, що не даєте менї прийти до слова. Я хотїв би лиш то знати: Припустїм, що я би мав тут в моїй кишени ключ до того місця, де Флїнт закопав свої скарби, до якої суми доходили би ті скарби!

— До якої, докторе? — відозвав ся сквайр. — Ось до якої: Коли би мали той ключ о котрім говорите, то я би в брістольских доках [3]) зладив корабель до дороги, взяв би Вас і Гакінса, і викопав скарби, а хоч би менї прийшло ся і цїлий рік за ними шукати.

— Беру Вас за слово — сказав доктор. — Ну, Джіме, коли хочеш, то я отворю ту пачку. — І він поклав єї перед себе на стіл.

Пачка була зашита і доктор мусїв аж виймити ножицї із своєї скринки з інструментами, щоби єї розпороти. В нїй знайшли ся дві річи — якась книжка і запечатаний документ.

— Возьмім ся насамперед до книжки — запримітив доктор.

Сквайр і я зазирали єму до неї зпоза плечий, коли він єї отворив, бо доктор кивнув і на мене, щоби я приступив до-них та брав також участь в приємности шуканя, а я перед тим сидїв коло другого стола і вечеряв. На першій сторонї була лиш якась мазанина, от як то хтось робить для розривки або коли пробує перо. Одно речене було таке: „Пан В. Бонес, мат“. Друге: „Нема руму“. „Дістав то від Пальма Кея“, і тим подібні записки по більшій части лиш поодинокі слова. Менї прийшло мимоволї на гадку, хто то був той, що дістав „то“, і що було би тото „то“. Може дуже бути, що то значило, що єго хтось пхнув ножем в плечі.

— З того не дуже будемо мудрі — сказав др. Ляйвезі, перевертаючи дальше картками.

Дальших десять чи дванайцять сторін мали цїлий ряд якихсь дивних записок. На однім кінци лїнії була дата а на другім сума гроший, але межи тим замість поясняючих слів хрестики, то більше їх, то меньше. Під датою 12 червня 1745 було н. пр. записана сума 70 фунтів призначена для когось і замість того було там зроблено шість хрестиків. В декотрих случаях, що правда, було також означене і місце як н. пр.: „Коло Каракасу“ або просто лиш ґеоґрафічна ширина і довгота, як н. пр.: „62°, 17′ 20″, 19° 2′ 40″. [4]).

Се записуване в книзї вело ся майже через звиш двайцять лїт, при чім поодинокі суми ставали з роками щораз більші, аж наконець по пяти чи шести додаванях обчислено величезну загальну суму під котрою були написані слова: „Бонева пайка“.

— Я того всего не розумію — сказав др. Ляйвезі.

— Та-ж то ясне як сонце — відозвав ся сквайр. — То єсть тайна книга того кровожадного злодюги. Хрестики зроблені замість імен кораблїв або міст, котрі они затопили або ограбили. Суми означають кождоразову пайку того шибеника, лиш там, де він побоював ся, щоби не помилив ся, зробив ще якийсь додаток. Слова: „Коло Каракасу“ означають, що коло того побережа морскі розбишаки напали на який нещасливий корабель. Нехай Бог змилує ся над тими бідними душами, що були на тім корабли.

— Правда! — сказав доктор. — От як то все той знає, що бував в сьвітї. Правда! А ті суми стають що раз більші, чим дальше они в ряді.

В книжцї впрочім не було більше нїчого цїкавого, хиба ще лиш кілька ґеоґрафічних означень місць на чистих картках при кінци і табеля до обчислюваня францускких, анґлїйских та іспаньских гроший.

— Розумна голова! — відозвав ся доктор. — Не дав собі наплювати в кашу!

— А тепер — сказав сквайр — приступаймо до головного дїла.

Документ був запечатаний в кількох місцях і то наперстком, мабуть тим самим, що я

---

[1]) „Топ“ називає ся вершок машту або єго продовжене, а „топовим“ вітрилом зве ся мале вітрило під вершком понад більшим в долинї, звичайно на малих одномаштових суднах.

[2]) Порт оф Спен (Port of Spain, по ішпаньски Puerto d'Espana) зве ся столичне місто на острові Трінїдад напроти Венецуелї в полудневій Америцї. Остров сей зачисляє ся до громади островів, званих Малими Антилями і єсть нинї анґлїйскою кольонією. В 17-ім столїтю був на сїм острові осїдок флїбустірів або буканїрів.

[3]) Доками називають ся будівлї в портах, де будують кораблї.

[4]) Читай: 62 степенїв, 17 мінут, 20 секунд і т. д.

визначений. День на іспит з жіночих робіт визначить дирекция, коли зголосить ся кілька кандидаток. Поданя треба вносити зараз. До поданя долучити метрику родин, послїдне сьвідоцтво шкільне, коли Ви кінчили публичну школу, а коли нї, то мусите виказати ся приватними студиями; коли Ви учителька, то мусите долучити ще й службовий декрет, коли нї, то сьвідоцтво моральности. Складати іспит можете в двох мовах, рускій і польскій, або лише в однїй. Жадають знаня рахунків і рисунків в обємі такім, як в 8. клясї школи виділової, і важнїйших річий з педаґоґії. З жіночих робіт треба вміти: шите, вишиване, гафт, сїтку, роботу шильцем і роботу на дротах. Подане вносить ся просто до дирекциї семінариї, в котрій здає ся іспит. Оплата виносить 5 зр., стемпель на подане 1 зр. — **Читатель в Ряшеві:** Ольга Кобиляньска, котрої новеля, друкована в I книжцї „Лїтературно-наукового Вістника" за рік 1897 так Вам дуже сподобала ся, родила ся 1865 р. в Ґураґуморі на Буковинї, відтак перебувала 15 лїт в Кімполюнґу, де єї батько був секретарем при старостві; в 1889 перенесла ся з батьком до села Димка, а в 1891 р. до Черновець. Висшого образованя придбала собі сама і зачала писати зразу по нїмецки. Єсть то талановита і глубоко мисляча писателька, чого найлїпшим доказом єї оповідане: „Царівна." Оповідане се вийшло окремою книжкою в Чернївцях а в „Переднїм слові" до него з під пера Осипа Маковея знайдете докладну житепись сеї писательки і оцїнку єї творів. „Царівна" і оповіданя: „Природа" і „Некультурна" коштують разом около 2 зр. Можете їх купити в друкарни „Рускої Ради" в Чернївцях ч. 2 (Народний Дім). — **Бондар:** 1) Адреса: Юліян Панькевич, артист-маляр в Паушівцї, почта Джурин. — 2) Ваші льоси не витягнені. Як то? Ви питаєте, чи ті льоси щось варті? А вже-ж льоси міста Кракова представляють номінальну вартість 20 зр. а можна виграти ними найбільше 25.000 зр., найменьше 30 зр.; льоси товариства кредитового земского II. емісиї представляють номінальну вартість 100 зр., а можна виграти найбільше 50.000 зр., найменше 100 зр., Курс перших льосів (краківских) єсть 26—28; курс других 117—118. — **М Н О:** Не витягнений анї давнїйше, анї в послїднїм тягненю д. 2 с. м. — **Василь Олексюк** Не наша вина в тім, що хтось жадав відповіди під знаком „Учитель Велдіж"; може запитуючий там єсть або був. Нам нїяке дїло до того. Впрочім по нашій думцї нема в тім нїчого злого, коли би хтось подумав, що то Ви запитували, длятого, що Ви учителем у Велдіжи. Та й ми питаємо других, коли чого не знаємо і не встидаємо ся того. Впрочім охотно констатуємо, що то не Ви запитували, бо Ви вже в I. і II. клясї латиньскій знали, що значить слово „décadence" і що оно не француского а латиньского походженя, іменно що походить від латиньского слова decedo=cessi=cessum. Мимо того позволимо собі і Вам сказати, що „décadence" єсть француске, а від латиньского походить о стілько, о скілько француский язик взагалї витворив ся з мішанини латиньского, ґаллїйского і др. Що-до Вашої латини і виводженя з неї згаданого слова, то позволимо собі звернути увагу на то, що в латинї суть два подібні слова: cedo=cessi=cessum (зложене decedo, значить: „зійти з сьвіта", „умерти") і cado—cadere—cecidi—casum, падати. Отже після Вашого „décadence" не значило би „упадок", але „умиранє" а „декаденти" були би хиба „умираючі люди". Тимчасом декадентам і не снить ся умирати і вимирати; противно, они жиють, пишуть поезиї і повісти (хоч лихі) та множать ся що-раз більше. — **Цікавий поч. Комарно:** В попередній переписцї видруковано хибно, що риньский шайнний після постанови з 1858 р. має ся рахувати по 22 кр.; повинно бути по 42 кр. а. в. — Тут додамо, що слово „цванциґер" єсть нїмецке (zwanzig, 20 кр.) а „сороковець" єсть чисто руске (від „сорок"); на цванциґери і сороківцї числено гроші в часах віденьскої і конвенцийної валюти; сороковець після віденьскої валюти був то само, що цванциґер після конвенцийної, але вартість не завсїгди була однакова. — 4) Гроші паперові — то просто квіти, котрі хтось (держава, банк, приватва особа) видає на металеві гроші. З паперовими грішми може бути так: Приймаємо папір на знак, що нам хтось винен гроші. Держава має всїлякі доходи: податки, мита, всїлякі оплати, отже нема обави, що коли возьмемо від неї квіт (ноту, шайн), то стратимо на тім. Але скоро держава позваляє якомусь банкови видавати квіти (банкноти), то той банк мусить мати на покрите своїх квітів готівку (або вже вибиті гроші, або золото і срібло в штабах). Остаточно і держава мусить мати покрите, бо скоро при великих виплатах (н. пр. підчас війни особам заграничним) видасть велику скількість золотих і срібних гроший, а відтак стане видавати паперові гроші, на котрі не має покритя, то ті гроші мають лиш курс примусовий, значить ся, законом змушує ся кождого брати паперові гроші. Коли же єсть покрите, то держава (закони державні) постановляє, що кождий хто покаже той квіт (ноту) в державній касї, дістане за него готівку. Коли держава стягає свої квіти (паперові гроші), то оголошує то наперед і визначає до якої суми мають бути ті гроші стягнені та наказує своїм касам, щоби они видавали звінку монету, а задержували паперові гроші у себе і відсилали їх до головної каси. Ті паперові гроші відтак передїравлюють ся і складають ся, а а скоро їх вже призбирає ся тілько, кілько пущено в курс звінкої монети, то їх палять. Глядїть також понизше під знаком: „Красноп. в Залїсю". — **В. Про Могильн:** За дошками не мали поки що часу походити, отже мусите підождати на відповідь. А не титулуйте нас: „księże redaktorze", бо ми сьвітский чоловік. Або може гадаєте, що між Русинами нема сьвітских людий, лиш всї — сьвященики? — **Красноп. в Залїсю:** 1) Прочитайте собі то, що написано повисше під знаком: „Цікавий п. Комарно" і під тим знаком в попередній переписцї. Що до слова: „giełda," то скажемо, що то єсть польске слово, утворене з нїмецкого Gilde (загально: „товариство купецке") і значить то само, що руске: „біржа", француске: bourse (чит.: „бурс"), анґлїйске: „exchange (ч.: „ченджˮ), передовсїм місце (будинок), де сходять ся купцї, банкіри, посередники купецкі, фактори і залагоджують свої інтереси торговельні і грошеві. Уважайте в слїдуючій переписцї на відповідь під знаком „Цікавий поч. Комарно". На прочі питаня відповідь пізнїйше. — **Мельниця:** Можете на почтї зажадати того, щоби нїкому иншому не видавано листів писаних до Вас, лиш Вам самим, або тому хто викаже ся уповажненем від Вас. Але вибачте, коли позволимо собі зробити замітку: Анї чоловік перед жінкою, анї жінка перед чоловіком не повинні таїти ся. Навіть коли би вже не було любови в супружестві, то повинна бути бодай щирість і отвертість. А впрочім — скажіть що нам „засї" і „нетикати свого носа до чужого проса". — 2) До особистого майна жени, а так само до єї платнї муж не має права, а вже нїяк не можете довести до того, щоби Ви за жену побирали платню. Платня іде на єї імя і для єї особи і мігби відбирати хиба лиш той, хто виказав би ся повномочием від неї до того, або колиби суд то призначив н. пр. за довги. — (Дальші відповіди пізнїйше).

☛ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок анї карт кореспонденцийних до відповіди).

найшов его в кишени капітана. Доктор відорвав печатки дуже осторожно і випала карта острова. На нїй була виписана ґеоґрафічна довгота і ширина, імена горбів, заливів і пригірків, та й всї подрібности, які були потрібні, щоби корабель міг пристанути безпечно коло побережа острова. Остров був около девять миль довгий і пять миль широкий, мав дві красні пристани, а більше менше по серединї був горб названий „Дальновидом". На картї були всїлякі додатки з пізнїйших часів, а передовсїм три хрестики зроблені червоним чорнилом — два на північній сторонї острова, а один на полудневім заходї. Коло сего послїдного також червоним чорнилом, але дрібненьким, красним письмом, зовсїм не таким, як капітанова мазанина, були виписані слова: „Головна маса скарбу".

На другім боцї карти було виписане таким самим письмом слїдуюче дальше поучене:

„Високе дерево, плече „Дальновида", напрям одна лінія N до NNO [5]).

„Остров з кістяком OSO до O.

„Десять стіп.

„Срібло в штабах знаходить ся в північній кривізнї. Оно лежить десять сяжнїв на полудне від чорної скали, на котрій видко лице.

„Зброю легко знайти в горбі з піску: N, одна лїнія на північ до пригірка. Напрям O і чверть N".

I. F.

То було все; але хоч і як короткі та незрозумілї були для мене ті поученя, сквайр і др. Ляйвзі зрадїли дуже.

— Ляйвзі — відозвав ся сквайр, — Ви мусите зараз покинути свою нужденну практику. Я поїду завтра до Брістоля. До трох недїль — до двох недїль — до десять днїв — мушу постарати ся о найлїпший корабель і найлїпшу залогу з цїлої Анґлїї. Гакінс стане за каютового хлопця і поїде з нами. З тебе, Гакінс, буде знаменитий каютовий хлопець. Ви Ляйвзі, станете корабельним лїкарем, а я буду адміралом. Возьмемо ще Рідруса, Джуйса і Гунтера. Будемо мати догідний вітер і попливемо борзо та вишукаємо дуже легко то місце, де закопані скарби, а тогди будемо мати тілько гроший, що будемо могли качати ся та будемо забезпечені на цїле житє.

— Трелявні — сказав на то доктор — я піду з Вами і заложу ся, що й Джім піде з нами. Він нам сорому не зробить. Лиш одного бою ся.

— А то-ж кого? — спитав сквайр — Назвіть менї по імени того пса, докторе.

— Вас самих — відповів доктор — бо Ви не умієте держати язика за зубами. Ми не ті одні, що знають щось о сїй грамотї. Тоті злодюги, що сего вечера напали на господу — горлорізи, як они записані в книзї, — та й тоті другі, що лишились були на суднї, а мабуть ще й більше їх, будуть всї разом старати ся всїма силами, щоби дістати тоті гроші в свої руки. Длятого не сьміє нїхто з нас сам один виходити, аж випливемо на море. Джім і ■ будемо держати ся разом, а Ви з Джуйсом і Гунтером поїдете до Брістоля. Найважнїйша річ в тім, щоби нїхто з нас анї словечка не писнув о тім, що ми тут нині викрили.

— Ляйвезі — сказав на то сквайр — Ви як завсїгди так і сим разом правду сказали. Я буду мовчати як заклятий.

(Дальше буде).

[5]) N значить „північ", S — „полудне", O — „вехід"; NNO значить: „північно-північний вехід"; OSO — „вехідно-полудневий вехід". Так означують ся сторони сьвіта на компасї.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Будапешт 21 січня. Приїхали тут президент мінїстрів бар. Ґавч і мінїстри Бем-Баверк і Кербер в справі переговорів угодових.

Париж 21 січня. Золя стане дня 7 лютого перед судом присяжних. Вчера арештовано 150 людий.

Париж 21 січня. Вчера рано около 3 год. двох людий стрілило на улици до полїцияна, але не зробили єму нїчого. Виновників арештовано. — Єсть надія, що ранені минувшої ночи полїцияни будуть удержані при житю.

Канеа 21 січня. Коло Кандиї 60 музулманів розбили кордон і напали на повстанцїв; у Фінїкиї знову 500 повстанцїв напало на музулманів. Остаточно правильне войско зробило лад.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

До Народної Часописи

і

Газети Львівскої

вcїлякі

ОГОЛОШЕНЯ

принимає виключно

АҐЕНЦИЯ

ДНЕВНИКІВ і ОГОЛОШЕНЬ

у Львові, Пасаж Гавсмана ч. 9.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.